

Osnove programskega jezika C++

1

**OSNOVE PROGRAMIRANJA V C++
UPORABA PROGRAMA CODE::BLOCKS**

2. Prvi program v C++

2

Prvi program v C++

3

```
/*
    Moj prvi program.
    Avtor: Andrej Taranenko.
 */

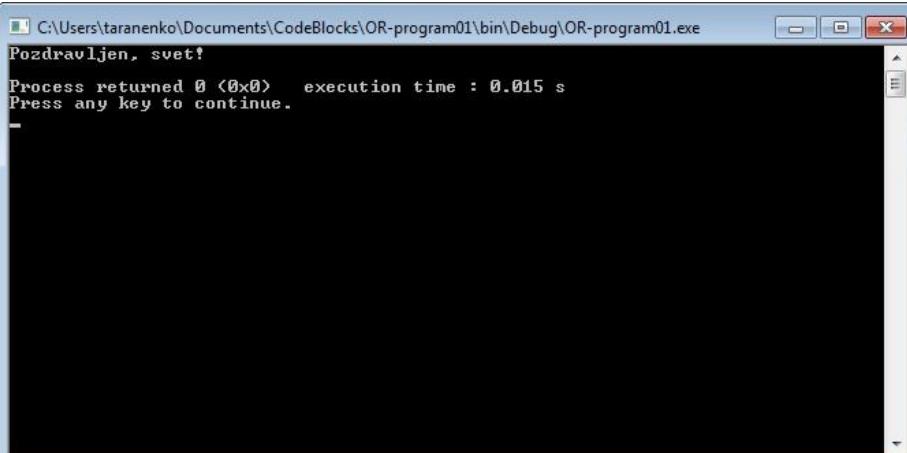
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
    // Na ekran izpišimo sporočilo
    cout << "Pozdravljen, svet!" << endl;

    return 0;
}
```

Prvi program v C++ ... rezultat

4

The screenshot shows a terminal window titled 'C:\Users\taranenko\Documents\CodeBlocks\OR-program01\bin\Debug\OR-program01.exe'. The window displays the output of the program: 'Pozdravljen, svet!'. Below the output, the terminal shows the process information: 'Process returned 0 (0x0) execution time : 0.015 s' and 'Press any key to continue.'.

Prvi program v C++

5

```
/*
    Moj prvi program.
    Avtor: Andrej Taranenko.
*/

#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
    // Na ekran izpišimo sporočilo
    cout << "Pozdravljen, svet!" << endl;

    return 0;
}
```

Prvi program v C++

6

```
/*
    Moj prvi program.
    Avtor: Andrej Taranenko.
*/
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
    // Na ekran izpišimo sporočilo
    cout << "Pozdravljen, svet!" << endl;

    return 0;
}
```

več vrstični komentar

vključujemo zunanje vire

lažji dostop do nekaterih objektov

funkcija z imenom *main()*

tukaj se program prične izvajati

konča izvajanje funkcije *main()*, s tem zaključi program

Programi v C++

7

- Preprost program v C++ se prične tako:

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
```

- in zaključi na naslednji način:

```
    return 0;
}
```

Zapis programa v C++

8

- prevajalnik strogo loči med malimi in velikimi črkami
- sprejme se poljubna oblika zamikov in praznin
- program zapišemo tako, da je enostavno čitljiv
 - { postavimo takoj za stavek, h kateremu pripada
 - } postavimo v svojo vrstico in poravnamo z začetkom stavka, ki ga zaključuje
 - v eno vrstico zapišemo en stavek
 - stavke, ki "spadajo skupaj" zamaknemo za enako št. znakov
- stavki (ne nujno vrstice) se zaključijo s podpičjem

Zapis programa v C++

9

```
#include <iostream>
```

- pove prevajalniku, kje išče informacije, ki jih uporabljamo v programu
- s tem vključujemo knjižnico iostream
- iostream vsebuje definicije objektov cout in cin

```
using namespace std;
```

- v katerem imenskem prostoru (predstavljajmo si skupino) naj išče informacije, če jih ne najde prej

Zapis programa v C++

10

```
int main()
```

- je začetek glavne funkcije
- program se prične izvajati tukaj

```
    return 0;
```

```
}
```

- zaključek funkcije main()
- sporoči operacijskemu sistemu, da pri izvajanju ni bilo napak (vračamo vrednost nič – 0 napak)

Zapis programa v C++

11

/*

Moj prvi program.

Avtor: Andrej Taranenko.

*/

- je komentar, ki zavzema več vrstic
- prične se s simbolom /*
- zaključi se s simbolom */
- vse vmes šteje za komentar
- komentarji niso del izvedljivega programa
- komentarji so namenjeni tistim, ki delajo z izvornim programom

Zapis programa v C++

12

// Na ekran izpišimo sporočilo

- je enovrstični komentar
- prične se s simbolom //
- zaključi se s skokom v novo vrstico
- vse od simbola // naprej in do konca vrstice šteje za komentar
- običajno z njimi opišemo stavek oz. skupino stavkov, ki sledijo

Zapis programa v C++

13

```
cout << "Pozdravljen, svet!" << endl;
```

- z objektom cout prikažemo informacijo na ekranu (konzoli)
- operator << lahko beremo kot "pošlji" v smeri puščic
- tekst v C++ zapišemo znotraj dvojnih narekovajev
- endl predstavlja skok v novo vrstico
- podpičje zaključuje stavek, ki se je pričel s cout

Prevajanje, povezovanje, zagon...

14

- izvorni program oz. izvorno kodo pišemo v navadnem urejevalniku besedil
- shranjen je v .cpp datoteki – navadna tekstovna datoteka
- prevajalnik pretvorí izvorno kodo v objektno kodo
- povezovalnik združi vse objektne kode v izvedljivi program

Prevajanje, povezovanje, zagon...

15

- kodo prevedemo in povežemo v izvedljiv program
 - pritisnemo ikono za ustvarjanje izvedljivega programa
 - pritisnemo kombinacijo tipk **Ctrl** in **F9**
 - izberemo meni Build / Build
- odpravimo napake, na katere opozori prevajalnik
 - po odpravljanju napak moramo program znova prevesti iz zgraditi

slovarček:

- build ... zgradi
 - prevede program in zgradi izvedljivi program

Prevajanje, povezovanje, zagon...

16

- izvedljivi program zaženemo
 - pritisnemo ikono za zagon programa
 - pritisnemo kombinacijo tipk **Ctrl** in **F10**
 - izberemo meni Build / Run
- oba koraka lahko združimo z **Build and Run**
 - pritisnemo ikono za zgradi in zaženi
 - pritisnemo tipko **F9**
 - izberemo meni Build / Build and Run

slovarček:

- run ... zaženi
 - zažene izvedljivi program

- build and run
 - prevede program in tvori izvedljivi program, ki ga nato še zažene

Napake, napake, napake ...

17

- **sintaktične napake**

- so napake, ki kršijo pravila sintakse jezika C++
 - prepozna jih prevajalnik
 - prevajalnik jih opiše (pove, kaj ga moti) in pogosto prikaže, kje v izvorni kodi je napaka

- **logične napake**

- težko odkriti
 - so napake v algoritmu reševanja
 - računalnik jih ne prepozna kot napake

- **napake v času izvajanja programa**

- napake, do katerih pride, ko izvajamo program (npr. napačen tip podatkov)

3. Osnovni pojmi

18

Osnovni pojmi

19

1. žetoni

1. ključne besede
2. identifikatorji
3. literali
4. operatorji
5. ločila

2. znaki programskega jezika C++

3. nevidni znaki
4. komentarji

3. 1. Ključne besede

20

**BESEDE V C++, KI SO IZKLJUČNO
REZERVIRANE, IMAJO STROGO DOLOČEN
POMEN IN JIH NE SMEMO UPORABLJATI NA
NOBEN DRUG NAČIN.**

Ključne besede v C++

21

asm	auto	bool	break	case
catch	char	class	const	
const_cast	continue	default	delete	do
double	dynamic_cast	else	enum	explicit
export	extern	false	float	for
friend	goto	if	inline	int
long	mutable	namespace	new	
operator	private	protected	public	register
reinterpret_cast		return	short	signed
sizeof	static	static_cast	struct	switch
template	this	throw	true	try
typedef	typeid	typename	union	
unsigned	using	virtual	void	volatile
wchar_t	while			

Ključne besede v C++

22

asm	auto	bool	break	case
catch	char	class	const	
const_cast	continue	default	delete	do
double	dynamic_cast	else	enum	explicit
export	extern	false	float	for
friend	goto	if	inline	int
long	mutable	namespace	new	
operator	private	protected	public	register
reinterpret_cast		return	short	signed
sizeof	static	static_cast	struct	switch
template	this	throw	true	try
typedef	typeid	typename	union	
unsigned	using	virtual	void	volatile
wchar_t	while			

Ključne besede v C++

23

asm	auto	bool	break	case
catch	char	class	const	
const_cast	continue	default	delete	do
double	dynamic_cast	else	enum	explicit
export	extern	false	float	for
friend	goto	if	inline	int
long	mutable	namespace	new	
operator	private	protected	public	register
reinterpret_cast		return	short	signed
sizeof	static	static_cast	struct	switch
template	this	throw	true	try
typedef	typeid	typename	union	
unsigned	using	virtual	void	volatile
wchar_t	while			

3. 2. Identifikatorji

24

**BESEDE V JEZIKU C++, KI JIM MI SAMI
DOLOČIMO POMEN.**

Identifikatorji

25

- zaporedje črk, števk in podčrtajev
 - ne sme se pričeti s števko
 - črke angleške abecede!!!
- ločimo med malimi in velikimi črkami
- običajno neka smiselna imena
 - eno ali dvoznakovne identifikatorje le, ko je očitno
 - lahko poljubno dolgi
 - ✖ nekateri sistemi ločijo le prvih 31 znakov

Identifikatorji - primeri

26

veljavni	neveljavni
stevec	for
i	3a
cout	vsota stevil
stevilo1	število1
stevilo_1	stevilo 1

3. 3. Literali

27

**SO KONSTANTNE VREDNOSTI, KI JIH
PREVAJALNIK PREPOZNA – OBRAVNAVATIH
KOT EDEN OD OSNOVNIH PODATKOVNIH
TIPOV**

Osnove računalništva in informatike, predavanja

dr. Andrej Taranenko

Literali

28

- so konstantne vrednosti
- prevajalnik jih prepozna

celoštevilski	znakovni	nizi	števila s plavajočo vejico
5	'5'	"besedilo"	0.123
05	'A'	"še en tekst"	7.
0x5	'a'		7.0
	'\n'		0.7E1
	'\t'		700E-2
3	'3'	"3"	3.0

Osnove računalništva in informatike, predavanja

dr. Andrej Taranenko

3. 4. Operatorji in ločila

29

Operatorji in ločila

30

- operatorji, ločila, komentarji in nevidni znaki ločujejo elemente jezika C++
- operatorji
 - uporabljamo jih v izrazih
 - pomen imajo šele z ustreznimi argumenti
 - isti simboli lahko imajo različne pomene
- ločila
 - uporabljamo za strukturiranje elementov programa

Operatorji in ločila

31

Operatorji v C++ (nekateri)

<code>+ - * / %</code>	aritmetični operatorji
<code>-> ->*</code>	operator za kazalec in kazalec na člana
<code>&& !</code>	logični operatorji
<code>= += *=</code>	operatorji prirejanja
<code>::</code>	operator dosega
<code>new delete</code>	operatorja prostega pomnilnika

Operatorji in ločila

32

Ločila v C++

<code>()</code>	oklepaji
<code>{ }</code>	zaviti oklepaji
<code>,</code>	vejica
<code>;</code>	podpičje